

Una obra documentada de Pere Nicolau per al rei Martí l'Humà. El políptic dels set Goigs de la cartoixa de Valldecríst

El favor reial de Martí l'Humà cap a les cartoixes, molt especialment la de Valldecríst (Altura, Castelló), va afavorir que fossin la destinació final de les millors obres d'art. Així mateix, la gran veneració del darrer monarca del casal de Barcelona cap a les relíquies va originar un autèntic tresor, amb innumerables testimonis, part del qual va assignar a Valldecríst. L'elevada qualitat artística de les obres i el gran valor simbòlic de les relíquies van coincidir en una composició magistral: el políptic que el rei Martí regalà al cenobi d'Altura.

L'any 1403, el pintor català Pere Nicolau va cobrar de Francesc Martorell, rector de Puçol i canonge de la catedral de València, la quantitat de cent florins per set taules en què es representaven els set Goigs de la Mare de Déu, les quals havien estat destinades pel monarca al monestir cartoixà de Valldecríst. Gràcies a la descripció del políptic que va fer Rafael Martí de Viciano, l'any 1563, en aquest article donem a conèixer que tres de les set taules es conserven al Museo de Bellas Artes de Saragossa i a la col·lecció John G. Johnson del Philadelphia Museum of Art.

A aquest conjunt esplèndid i a una pintura magnífica, la Verònica del Museu de Belles Arts de València, dediquem bona part d'aquest estudi, tot tenint en compte els primers treballs pictòrics duts a terme a la capçalera de l'església primitiva del monestir de Valldecríst, dedicada a sant Martí. Malgrat els bons propòsits per a enllestir-la, la campanya siciliana (1392-1396) i l'extrema fragilitat de les finances reials en arribar Martí al tron degueren endarrerir, fins al 1400, unes obres que ja eren força avançades el 1391.

L'apropament a les cartoixes, en temps del rei Martí l'Humà, ens ha fet coincidir amb la taula del Judici Final del monestir de Miramar de Valldemossa, ara a l'Alte Pinakothek de Munic. Pintada per Gherardo Starnina, es tracta d'una pintura excepcional que, tal vegada, mostri el somni apocalíptic que va tenir Martí I, a la vall de Josaphat. **Ruiz i Quesada, Francesc**

Una obra documentada de Pere Nicolau para el rey Martín el Humano. El políptico de los Gozos de la cartuja de Valldecríst

El favor real de Martín el Humano hacia las cartujas, especialmente a la de Valldecríst (Altura, Castelló), favoreció que fueran el destino final de las mejores obras de arte. Asimismo, la gran veneración del último monarca del casal de Barcelona hacia las reliquias originó un auténtico tesoro, con innumerables testigos, parte del cual asignó a Valldecríst. La elevada calidad artística de las obras y el gran valor simbólico de las reliquias coincidieron en una composición magistral: el políptico que el rey Martí regaló al cenobio de Altura.

En el año 1403, el pintor catalán Pere Nicolau cobró de Francesc Martorell, rector de Puçol y canónigo de la catedral de Valencia, la cantidad de cien florines por siete tablas en que se representaban los siete Gozos de la Virgen María, las cuales habían sido destinadas por el monarca al monasterio cartujo de Valldecríst. Gracias a la descripción del políptico, realizada por Rafael Martí de Viciano en el año 1563, en este artículo damos a conocer que tres de las siete tablas se conservan en el Museo de Bellas Artes de Zaragoza y en la colección John G. Johnson del Philadelphia Museum of Art.

A este conjunto espléndido y a una pintura magnífica, la Verónica del Museo de Bellas Artes de Valencia, dedicamos buena parte de este estudio, teniendo en cuenta los primeros trabajos pictóricos llevados a cabo en la cabecera de la iglesia primitiva del monasterio de Valldecríst, dedicada a santo Martín. A pesar de los buenos propósitos para terminarla, la campaña siciliana (1392-1396) y la extrema fragilidad de las finanzas reales al llegar Martín al trono debieran atrasar, hasta el año 1400, unas obras que ya estaban muy avanzadas en el año 1391.

El estudio de las cartujas, en tiempos del rey Martín el Humano, nos ha facilitado coincidir con la tabla del Juicio Final del monasterio de Miramar de Valldemossa, actualmente en la Alte Pinakothek de Múnich. Pintada por Gherardo Starnina, se trata de una pintura excepcional que, tal vez, muestre el sueño apocalíptico que tuvo Martín I, en el valle de Josafat. **Ruiz i Quesada, Francesc**

A documented piece of work by Pere Nicolau for King Martin the Humane.

The polyptych of the seven Couplets of the carthusian monastery of Valldecríst

The royal favouring of Martin the Humane towards carthusian monasteries, especially the one from Valldecríst (Altura, Castellon) influenced in them becoming final destination to some of the best works of art. In addition to this, the great devotion of the last monarch from the ancestral home in Barcelona to the relics unveiled a genuine treasure, with countless witnesses, part of which was allocated to Valldecríst. The high artistic level in these works and the high symbolic value that the relics had, made for a masterful piece: the polyptych that King Martin presented to the monastery of Altura.

In 1403, Catalan painter Pere Nicolau received one hundred florines from Francesc Martorell, rector of Puçol and canon of Valencia cathedral, for seven paintings in which the seven couplets of the Virgen Mary were portrayed, and which had been allocated by the monarch to the Carthusian monastery of Valldecríst. Thanks to the description that Rafael Martí of Vilciana made of the polyptych in the year 1563, we discover from this article that three of the seven panels are conserved at the Fine Arts Museum of Zaragoza and in the John G Johnson collection at the Philadelphia Museum of Art.

A considerable part of this study has been dedicated to this set of paintings and to the magnificent painting La Veronica of the Fine Arts Museum of Valencia, also bearing in mind the first pictorial works carried out at the head of the original church of the monastery of Valldecríst, dedicated to Saint Martin. Despite good intentions to finish the Sicilian bell (1392 - 1396), the extreme fragility of the royal funds at the time that King Martin ascended to the throne, meant that the already very advanced works in 1391 had to be delayed until 1400.

The study of the Cartisian monasteries at the time of King Martin the Humane's reign made it easier to coincide with the panel of the Final Judgment at the Miramar de Valldemossa monastery, currently in the Alte Pinakothek of Munich. Painted by Gherardo Starnina it is an exceptional painting that possibly depicts the dream of the apocalypse that Martin I had in the valley of Josafat. **Ruiz i Quesada, Francesc**

Descarregar